

Objectius didàctics

- *Analitzar les aportacions polítiques, socials, culturals i educatives que han realitzat algunes dones en la història de la humanitat.*
- *Integrar al currículum escolar el coneixement sobre el paper de diferents dones professionals a la societat a través del seu treball productiu.*

Competències a assolir

- *Capacitat de reconèixer el paper femení a les aportacions al coneixement científic o a qualsevol altre àmbit.*
- *Identificació d'algunes de les aportacions femenines al coneixement científic o a qualsevol altre àmbit.*
- *Capacitat de treball col·laboratiu en equip.*

Continguts

Conceptes

- *Aportacions femenines a la producció de coneixement en diferents disciplines, tant socials com científiques.*
- *Discriminació per raó de gènere.*
- *Divisió sexual del treball.*

Procediments

- *Recerca biogràfica de les aportacions de les dones a la producció de coneixement científic.*

Temporalització

1 sessió de 40 MINUTS :	5 minuts per saber el grau de coneixement de les aportacions femenines i masculines a la història, la literatura, la medicina, l'art, etc.
	15 minuts pel treball amb la col·lecció "Biblioteca de Mujeres" i per emplenar individualment la fitxa 1.
	5 minuts pel treball col·laboratiu en que cada alumne i alumna explica a la resta de persones que componen el petit grup de treball.
	10 minuts per la lectura de conclusions/reconeixement de l'aportació de les dones a les disciplines socials i científiques.
	5 minuts per l'establiment de conclusions finals.

Metodologia

- Reflexiva.
- Participativa.
- Treball de recerca individual.
- Treball col·laboratiu en petits grups.

Desenvolupament de l'activitat

Iniciem la sessió preguntant a la classe si coneixen aportacions que hagin fet les dones a la societat des de la història, la literatura, la medicina, l'art, les matemàtiques o l'astronomia entre d'altres disciplines científiques i socials. Farem el mateix en el cas dels homes, per veure si hi ha molta diferència en el coneixement per part de l'alumnat (5 minuts).

Un cop feta la introducció, repartirem la fitxa 1 a cada alumne/a per a que la treballin a partir dels llibres biogràfics de la col·lecció "Biblioteca de Mujeres" que posarem al seu abast (15 minuts). També proporcionarem la fitxa 2: "Llistat de dones que han fet i que fan història", per a que puguin triar entre diferents alternatives. Opcionalment la fitxa 2 pot servir per a que el professorat tingui una guia de les dones que han fet història i pugui, si així ho creu convenient, descartar o emprar aquelles que consideri més importants. A més, tenint la llista anteriorment, el professorat podrà preparar millor la sessió, consultant la col·lecció "Biblioteca de Mujeres", que es pot trobar al Centre d'Estudis i Documentació de la Dona, amb seu a la biblioteca del Campus de Caupton de la Universitat de Lleida (UdL), que és un fons documental que conté més de 3.000 volums entre els quals la col·lecció "Biblioteca de Mujeres", que disposa de 45 bibliografies de dones que han fet diferents aportacions als camps del saber. A partir d'aquesta selecció, l'alumnat realitzarà una recerca de les bibliografies seguint els paràmetres de la fitxa 1.

Quan hagin acabat de fer la recerca d'informació i emplenat la fitxa 1, demanarem a l'alumnat que es divideixi en grups de 3 o 4 persones. Cada persona haurà d'explicar a la resta del grup la recerca individual que han fet (5 minuts).

Seguidament, cada grup nomenarà a una persona portaveu, que serà l'encarregada de llegir la informació que cada un/a ha cercat i farem un llistat a la pissarra amb les professions i aportacions de les dones a la història social, política, cultural i econòmica des d'un àmbit professional i/o laboral (10 minuts).

Finalment, introduïrem a l'alumnat certs conceptes teòrics que, implícitament, haurem estat treballant. Aquests conceptes seran els següents: divisió sexual del treball; segregació horitzontal; doble jornada laboral; discriminació laboral per raó de sexe; conciliació de la vida laboral, familiar i personal.

Avaluació

De caràcter qualitatiu. Es realitzarà a partir de la informació que l'alumnat ha recercat i que quedarà recollida en la fitxa de treball 1.

Materials i fonts emprades

- *Fitxa 1 per l'alumnat: Reconeguem les aportacions de les dones a la història.*
- *Fitxa 2 per l'alumnat i/o pel professorat: Llistat de dones que han fet i que fan història.*
- *Selecció de biografies de la col·lecció "Biblioteca de Mujeres"*
- *Annex de conceptes pel professorat inclòs al glossari de conceptes.*

Font emprada:

Taller adaptat a partir de l'activitat número 8 del següent document:

VVAA (2005): **"Materials didàctics per prevenir la violència de gènere. Sense igualtat hi ha violència"**. Govern de les Illes Balears. Disponible on-line a:

<http://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?lang=ca&codi=134340&coduo=232>

FITXA 1.- RECONEGUEM LES APORTACIONS DE LES DONES A LA HISTÒRIA

<i>NOM I COGNOMS</i>	
<i>ANY DE NAIXEMENT</i>	
<i>ESTUDIS QUE VA REALITZAR</i>	
<i>PROFESSIÓ/IONS DESENVOLUPADA/DES</i>	
<i>LLOC(S) DE TREBALL</i>	
<i>PUBLICACIONS (LLIBRES, REVISTES, ETC.)</i>	
<i>ALTRES FETS DESTACATS</i>	

FITXA 2.- LLISTAT DE DONES QUE HAN FET I QUE FAN HISTÒRIA

DONA QUE HA FET HISTÒRIA	DISCIPLINA	DONA QUE HA FET HISTÒRIA	DISCIPLINA
SAFO (S. VII/VI a.C.)	POESIA	HATSHEPSUT (1499/1457 a.C.)	POLÍTICA
ASPASIA (ca. 470-410 a.C.)	FILOSOFIA	ALEJANDRA KOLLONTAI (1872/1952)	POLÍTICA
MERCEDES FORMICA (1916-)	CIÈNCIES JURÍDIQUES	EMILY DICKINSON (1830/1886)	LITERATURA
MARGARITA NELKEN (1896-1968)	POLÍTICA	ROSA CHACEL (1889/1994)	LITERATURA
SORÓR VIOLANTE DO CÉU (1607/1693)	LITERATURA	MERCÈ RODORERA (1908/1983)	LITERATURA
KÄTHE KOLLWITZ (1867/1945)	ART	HIPATIA (? / 415 d.C.)	MATEMÀTIQUES; ASTRONOMIA; FILOSOFIA
EMILIA RODRÍGUEZ (1882/1962)	POLÍTICA	FÁTIMA MERNISSI (1940)	SOCIOLOGIA
JEAN RHYS (1890/1979)	LITERATURA	LEONORA CARRINGTON (1917)	LITERATURA; PINTURA; ESCULTURA
VICTORIA KENT (1892/1987)	POLÍTICA	MADAME DE STAËL (1766/1817)	LITERATURA; POLÍTICA
MARÍA MARTÍNEZ SIERRA (1874/1974)	LITERATURA	GLORIA MELGAR (1859/1938)	MÚSICA; PINTURA
APHRA BEHN (1640/1689)	LITERATURA	SONIA KOVALÉVSKAYA (1850/1891)	MATEMÀTIQUES
LADY CLEMENTINA HAWARDEN (1822/1865)	FOTOGRAFIA	OLIMPIA (ca. 373/316 a.C.)	POLÍTICA
ROSALIA DE CASTRO (1837/1885)	LITERATURA	JANTIPA (s. V/IV a.C.)	FILOSOFIA
ANA MARIA MATUTE (1926/)	LITERATURA	SOFONISBA ANGUISSOLA (c. 1535/1625)	PINTURA
MARÍA VELEDA (1871/1952)	PERIODISME	ROSA LUXEMBURGO (1871/1919)	POLÍTICA
OLIMPIA DE GOUGES (1748/1793)	LITERATURA	JUDITH BUTLER (1956)	FILOSOFIA
ADRIENNE RICH (1929/)	LITERATURA	EULALIA GALVARRIATO (1904/1997)	LITERATURA
MARGARET ATWOOD (1939-)	LITERATURA	EVA PERÓN (1919/1952)	POLÍTICA
CARMEN MARTÍN GAITE (1925/2000)	LITERATURA	AMELIA VALCÁRCEL (1949)	FILOSOFIA
CELIA AMORÓS (1945/)	FILOSOFIA	CARMEN DE BURGOS (1867/1932)	PERIODISME; LITERATURA
SOLEDAD REAL (1917)	POLÍTICA	M ^a CARMEN GARCIA-NIETO (1928/1997)	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA
ROSWITHA VON GANDERSHEIM (930-35/973-1002)	LITERATURA	FERNÁN CABALLERO (1796-1877)	LITERATURA